

► KIRSI MÄKINEN
 kirsi.makinen@maanmittauslaitos.fi

Rakennustietojen käsittely uudistuu

Rakennukset saavat tulevaisuudessa pysyvän tunnuksen jo rakennuslupavaiheessa.

Väestötietojärjestelmän rakennustietojen käsittelyyn on tulossa lähivuosina monia muutoksia. Pysyvä rakennustunnus tulee helpottamaan tiedon yhdistelyä ja rakennus- ja huoneistotietojen ylläpitoa. Tietojen ylläpitoon ollaan rakentamassa uutta rajapintoihin perustuvaa järjestelmää ja sijaintiedon esittämisessä siirrytään uuteen koordinaattijärjestelmään.

”Uudistusten tavoitteena on suoraviivaistaa toimintaa ja tehostaa tiedonkeruun prosesseja”, sanoo Tietopalvelut-yksikön johtaja Riitta Haggrén Väestörekisterikeskuksesta.

TIETOJEN YHDISTELY JA YLLÄPITO HELPOMMAKSI

Suurin muutos nykytilanteeseen on valtakunnallisen pysyvän rakennustunnuksen käyttöönotto viimeistään maaliskuussa 2014. Uudistuksen tavoitteena on helpottaa rakennustietojen yhdistelyä muihin rekisteritietoihin.

Tällä hetkellä rakennuksen tunnus johdetaan kiinteistötunnuksen perusteella. Kun kiinteistötunnus muuttuu esimerkiksi lohkomisen yhteydessä, myös kiinteistöllä sijaitseva rakennus saa uuden tunnuksen. Tämä vaikeuttaa rakennustietojen käsittelyä eri järjestelmissä, koska tieto muutuneesta tunnuksesta ei välttämättä välity

edelleen ja järjestelmissä olevien tietojen yhteys VTJ:n rakennustietoihin katkeaa.

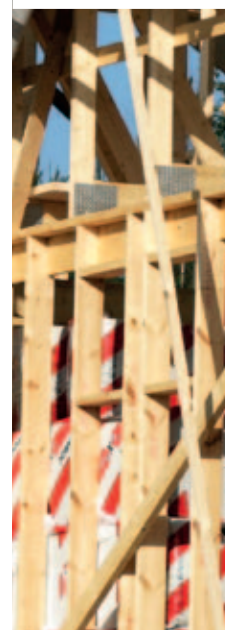
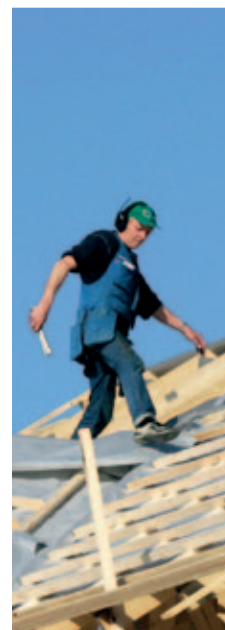
Pysyvän rakennustunnuksen käyttöönotto mahdollistaa myös rakennusten historiatietojen säilyttämisen valtakunnallisessa järjestelmässä. Nykyistä kiinteistötunnuksesta johdettua rakennustunnusta käytettäessä tämä on ollut mahdollista vain rajoitetusti.

Pysyvää rakennustunnusta tullaan käyttämään rakennuksen tunnistetietona kuntien rekisterien, Väestötietojärjestelmän (VTJ) ja Kiinteistötietojärjestelmän (KTJ) välisessä tietojen vaihdossa. Kun tietoja päivitetään järjestelmien välillä, kohteiden tunnistetietona on pysyvä rakennustunnus, eikä kiinteistötunnuksesta johdettu rakennustunnus tai rakennuslupatunnus kuten nykyään.

”Tulemme myös tarjoamaan palvelun, josta kunnat voivat hakea rakennukselle tunnuksen heti rakennuslupaprosessin alussa. Jos rakennuksen pysyvä tunnus otetaan käyttöön mahdollisimman varhain - jo lupaa haettaessa, tietojen käsittely helpottuu ja virheet vähenevät”, Riitta Haggrén selittää.

Tunnusjärjestelmän käyttöönotto suunnitellaan siten, että järjestelmä voidaan toteuttaa riippumatta samaan aikaan meneillään olevan rakennustietojärjestelmän uudistamishankkeen etenemisestä.

Pysyvän rakennustunnuksen käyttöönotto vaatii muutoksia sekä VTJ:n tietomalliin että rakennustietoja käsitteleviin ylläpito- ja tietopalvelusovelluksiin. Lisäksi kaikkien rakennusten muutostie-

KUVA: ANTERO AALTONEN

KUVA: ANTERO AALTONEN

Rakennukset saavat tulevaisuudessa pysyvän tunnuksen, jolla rakennuksiin liittyvää tietoa voi linkittää eri järjestelmien välillä. Nykyinen tunnus perustuu kiinteistötunnukseen. Kun kiinteistötunnus muuttuu, myös kiinteistöllä sijaitsevan rakennuksen tunnus on vaihtunut.

toja käytävien tulee lisätä pysyvä tunnus omiin järjestelmiinsä ja niitä käyttäviin sovelluksiin.

KOORDINAATITKIN VAIHTUVAT

Myös väestötietojärjestelmässä käytettävä koordinaatisto vaihtuu vuoden 2012 loppuun mennessä, kun rakennustietojen esittämisessä siirrytään ETRS-TM35FIN-koordinaattijärjestelmän käyttöön. Toistaiseksi koordinaatit on tallennettu KKJ:ssä.

Uudistuksen jälkeen rakennustietoja ylläpitävät kunnat voivat toimittaa rakennusten sijaintitiedot ETRS-TM35FIN-järjestelmän lisäksi KKJ- tai ETRS-GKn-järjestelmissä. KKJ- tai ETRS-GKn-koordinaatit muunnetaan ETRS-TM35FIN-järjestelmään. Tietokantaan tallennetaan myös alkuperäiset koordinaatit. Näin varmistetaan Väestötietojärjestelmään ja kunnan järjestelmiin tallennettujen koordinaattitietojen eheys ja vältetään edestakaista muunnoksista mahdollisesti syntyvät erot alkuperäisiin koordinaattiarvoihin.

Tietopalvelussa siirrytään ensisijaisesti

Väestötietojärjestelmän rakennustiedot

Väestötietojärjestelmä on yksi yhteiskunnan perusrekistereistä. Se sisältää tiedot yli kolmesta miljoonasta rakennuksesta ja lähes kolmesta miljoonasta asunnosta. Rakennuksista rekisteröidään muun muassa rakennustunnus, sijainti, omistaja, pinta-ala, varusteet ja liittymät verkostoihin, käyttötarkoitus sekä valmistumisvuosi.

Rekisteri sisältää kaikki asuinrakennukset ja kesämökkit sekä tärkeimmät teollisuus- ja tuotantorakennukset. Vanhoja maatalouden talousrakennuksia, vajoja ym. vähäisempiä piharakennuksia ei järjestelmästä välttämättä löydy. Niitä arvioidaan olevan noin 300 000 – 500 000. Luku on saatu vertaamalla maastotietojärjestelmän ja VTJ:n rakennustietoja keskenään.

Rakennusten lähiosoitteet, rakennustunnukset ja keskipisteen koordinaattitiedot muodostavat koko maan kattavan osoitetietojärjestelmän perustan. Väestötietojärjestelmään rekisteröidyt henkilöt ovat liitettävissä rakennus- ja huoneistotunnusten avulla rakennusten keskipisteiden koordinaatteihin. Rakennukset voidaan puolestaan yhdistää tunnistetietojen perusteella yhteiskunnan muihin perusrekistereihin.

Rakennustietoja ylläpitävät kunnat, Maanmittauslaitos ja Tilastokeskus. Tiedot rakennushankkeista saadaan kuntien rakennusvalvontaviranomaisilta. Kiinteistörekisteriviranomaiset eli maanmittaus-toimistot ja kunnat vastaavat rakennusten sijoittumisesta oikealle kiinteistölle ylläpitämällä väestötietojärjestelmän rakennustunnuksia. Tilastokeskus ylläpitää kunnan osa-aluekoodeja sekä yritys- ja yhteisötunnuksia. Ne toimitetaan väestötietojärjestelmään säännöllisin väliajoin.

ETRS-TM35FIN-koordinaattien käyttöön. Muiden järjestelmien käyttö on mahdollista, mutta siitä on sovittava tapauskohtaisesti. Uusi koordinaattijärjestelmä helpottaa viranomaisten välistä tiedon vaihtoa ja tietojen yhteiskäyttöä, sillä monet kunnat ja julkishallinnon organisaatiot ovat siirtyneet tai siirtymässä uuteen valtakunnalliseen koordinaattijärjestelmään.

YLLÄPITO VIRTAVIIVAISTUU

Koordinaattiuudistuksen ja pysyvän rakennustunnuksen myötä VRK:ssa uudistetaan rakennustietojärjestelmää, jonka tekninen toteutus kilpailutetaan syksyn 2011 aikana. Hankkeen tavoitteena on tehostaa ja yksinkertaistaa rakennustietojen ylläpitoa.

Lähes 90 % rakennusten lupatiedoista saadaan sähköisesti kuntien järjestelmistä. Loput 11 % toimitetaan edelleen paperilomakkeilla maistraatteihin, jotka tallentavat tiedot VTJ:ään. Sen sijaan valmiin rakennuskannan tietojen korjaukset tehdään pitkälle manuaalisesti maistraateissa. Erilaisista tarkistuslistoista ja lomakkeiden tallennuksesta halutaan päästä eroon, sillä

tiedon manuaalinen käsittely on paitsi kallista myös virhealtista.

”Haluamme hyödyntää kuntien järjestelmiä tiedon ylläpidossa mahdollisimman tehokkaasti, jotta voimme karsia nykyisiin prosesseihin sisältyvää tiedon manuaalista käsittelyä sekä erilaisia ristiintarkistuksia. Tavoitteemme on luoda uusi sanomapohjainen ylläpitojärjestelmä, joka käyttää hyväkseen kuntien yhteisiä, KRYSP-hankkeessa määriteltyjä rajapintoja”, selostaa Riitta Haggrén.

”Kunnat tulevat saamaan rajapinnan kautta suoran yhteyden VTJ:n rakennustietoihin, joten ne voivat hyödyntää valtakunnallista järjestelmää nykyistä sujuvammin. Joissain tilanteissa valtakunnallinen järjestelmä voisi jopa korvata kunnan oman rakennusrekisterin.”

Rakennustunnuksen kytketty rakennuksen ja kiinteistön välinen yhteys tarvitaan tulevaisuudessakin. ”Emme ole vielä ratkaisseet, kuinka tulevaisuudessa hallitaan tietoa siitä, millä kiinteistöllä rakennus sijaitsee. Moni muukin asia vaatii lisäselvityksiä ja tarkentuu hankkeen edetessä.”

Rakennustietojärjestelmän sisältöön ei ole odotettavissa suuria muutoksia.

Tietojen käyttöä selvitettiin kyselyllä, joka lähetettiin rakennustietojen ylläpitäjille ja tietopalveluasiakkaille. Sen mukaan tiedoille löytyy aina useampia käyttäjiä eikä vastauksista noussut esiin mitään täysin tarpeetonta tietoa. Toteutusvaiheessa arvioidaan silti vielä kerran, onko kaikki nykyinen tieto tarpeen jatkossakin vai voisiko sisältöä mahdollisesti karsia.

Tietopalvelussa siirrytään entistä enemmän rajapintojen käyttöön. Tavoitteena on, että järjestelmät keskustelevat keskenään niin, ettei käyttäjän tarvitse miettiä, mistä hänen tarvitsemansa tiedot tulevat. Esimerkiksi SAdE-hankkeessa kehitettävä sähköinen rakennuslupapalvelu hakee VTJ:stä tietoa rajapintojen kautta.

Rakennustietojärjestelmän uudistamisen mahdollistaa tietojärjestelmien kehittämisen entistä yhteentoimivammiksi. Kustannussäästöjä on odotettavissa sekä tiedon ylläpitäjille että hyödyntäjille. ◀

LAADUKKAAT PAIKKATIEOTOAINEISTOT SUUNNITTELUUN JA INFRAOMAISUUDEN TIEDONKERUUSEEN JA -HALLINTAAN

GEOREFEROIDUT
VIISTOILMAKUVAKIRJASTOT
ONLINE- TAI OFFLINE-RATKAISUNA

BLOMURBEX™

BLOMDESKTOP™
VIEWER™

BLOMWEB™
VIEWER™

MITTATARKAT BlomSTREET™
- KATUNÄKYMÄKUVAT
(powered by CycloMedia)

FOTOREALISTISET Blom3D™ - KAUPUNKIMALLIT

Blom Kartta Oy
Pasilanraito 5
00240 Helsinki
info.fi@blomasa.com
+358-9-2293060

BLOM
IMAGING THE WORLD

www.blomasa.com